

§ 123

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sandra Hagmanin valtuustoaloitteesta lintuystävällisen lasirakentamisen periaatteiden saamiseksi Helsinkiin

HEL 2023-012258 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle.

Helsingin kaupunki on laatinut lintuturvallista rakentamista ohjaavan ohjeen ja laatinut määräysluonnoksen käytettäväksi kaavoituksessa ja otettavaksi huomioon rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimialan asettama Lintuturvallisen rakentamisen -työryhmä on laatinut lintuturvallista rakentamista ohjaavan ohjeen. Ohjeessa kerrotaan, mitä törmäysriskejä rakennuksen lasirakenteet aiheuttavat linnuille ja millaisilla toimilla riskejä voidaan vähentää. Ohjetta tullaan käyttämään kaupunkiympäristön toimialalla/rakennusvalvonnassa rakennushankkeiden ohjauksessa.

Ohjeessa ovat johdannon lisäksi seuraavat osiot:

2. Rakennuksen tai rakennelman sijainti
3. Lasin ulkonäkö ja käsittely
4. Lasin sijainti
5. Viherkatot ja -seinät
6. Valaistusasiat
7. Jo rakennetut rakennukset
8. Voimalinjat

Kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmä on 8.1.2024 hyväksynyt ohjeen käyttöön.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on 1.2.2024 pidetyssä kokouksessaan merkinnyt ohjeen tiedoksi. Ohje esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 13.2.2024 pidetyssä kokouksessa info-asiana. Ohje julkaistaan seuraavaksi toimialan verkkosivuilla ja ohjeesta tiedotetaan asiakkaille.

Työryhmä on lisäksi laatinut määräysluonnoksen käytettäväksi tarpeen mukaan kaavoituksessa ja otettavaksi huomioon rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä.

Määräysluonnos

"Ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden, kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmäminen lasiin minimoidaan."

Määräysluonnos on tarkoitus ottaa rakennusjärjestykseen, kun rakennusjärjestys rakentamislain 1.1.2025 voimaantulon jälkeen päivitetään vuoden 2026 loppuun mennessä. Helsingissä rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen valmistelu aloitetaan vuoden 2025 alussa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lintuturvallinen rakentaminen -ohje
- 2 Valtuustoaloite 27.09.2023 Hagman Sandra Lintuystävällisen lasirakentamisen periaatteet Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sandra Hagman ja 31 muuta valtuutettua ovat esittäneet 27.9.2023 päivätyssä aloitteessaan lintuystävällisen lasirakentamisen periaatteita Helsinkiin.

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys on moniin tutkimuksiin nojaten nostanut esille lasirakentamisen vahingolliset vaikutukset lintupuolaatiolle. Suuret, läpinäkyvät ja heijastavat lasipinnat ovat linnuille hengenvaarallisia. Linnut törmäävät ikkunoihin ja muihin lasipintoihin, koska eivät pidä niitä esteinä niiden läpinäkyvyyden tai heijastavuuden vuoksi. Suomessa arvioidaan vuosittain kuolevan miljoonia lintuja lasirakenteiden takia. Ikkunakuolleisuus on yksi merkittävimmistä ihmispe-

räisistä lintujen kuolinsyistä (Tringa). Helsingissä esimerkiksi Tripla on muodostunut lintujen kannalta kohtalokkaaksi rakennukseksi.

Me valtuutetut vaadimme, että Helsinki ottaa käyttöön lintuystävällistä lasirakentamista koskevat tarpeelliset määräykset

- 1) uusiin asemakaavoihin niitä laadittaessa,
- 2) voimassa oleviin asemakaavoihin niitä muutettaessa sekä
- 3) kaupungin rakennusjärjestykseen.

Erityisen tärkeää on sisällyttää tällaiset määräykset kaupungin asemakaavoihin sellaisilla alueilla, joilla lasipintojen aiheuttama riski ja vaara linnuille on suurin. Tällaisia korttelialueita ovat asiantuntijoiden mukaan mm. ne, joille on asemakaavassa osoitettu muuta ympäristöä korkeampaa rakentamista, ne, jotka sijaitsevat tärkeiden pesimäalueiden tai yhtenäisen kaupunkirakenteen reunoilla sekä lintujen muuttoreittien läheisyydessä tai varrella sijaitsevat asemakaava-alueet.

Lintuystävällisen lasirakentamisen edistäminen tukee vahvasti Helsingin kaupungin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2021 - 2028 (LUMO) tavoitteita ja antaa uskottavuutta Helsingin suunnitelmalle julistautua Euroopan lintupääkaupungiksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 15.3.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lintuturvallinen rakentaminen -ohje
- 2 Valtuustoaloite 27.09.2023 Hagman Sandra Lintuystävällisen lasirakentamisen periaatteet Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano